

**Protokół
z posiedzenia Plenarnego
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 10 listopada 2016 roku**

I. Otwarcie posiedzenia

Przewodniczący RG prof. J. Woźnicki otwierając obrady, przywitał członków Rady oraz zaproszonych gości.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednogłośnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Uwarunkowania działania niepublicznych uczelni zawodowych i ich reprezentacji

Przewodniczący Rady otworzył debatę na temat „Uwarunkowania działania niepublicznych uczelni zawodowych i ich reprezentacji”. Następnie oddał głos prelegentowi, prof. Waldemarowi Tłokińskiemu, Przewodniczącemu Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, który dokonał wprowadzenia do dyskusji oraz przedstawił prezentację, która została udostępniona na stronie internetowej Rady. Prof. Tłokiński w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na główne wyzwania jakie stoją przed uczelniami niepublicznymi, tj., brak własnej kadry, problemy z rekrutacją, brak zróżnicowania programów studiów, ale przede wszystkim podkreślił silną potrzebę budowania kultury jakości, która w jego ocenie jest niezbędnym warunkiem trwałego rozwoju instytucjonalnego uczelni.

Na wstępie rozpoczętej dyskusji głos zabrał prof. A. Bobko Sekretarz Stanu MNiSW, który zwrócił uwagę, że zarówno nauka jak i szkolnictwo wyższe znalazły się w okresie wielkich i ważnych zmian, należy tu wymienić trwające prace zespołów wyłonionych w konkursie nad projektem Ustawy 2.0, przyjęcie ustawy o innowacyjności mającej regulować kwestie komercjalizacji badań i partnerstwa nauki z biznesem, czy też ustanowienie Narodowego Kongresu Nauki, na którym zostanie przedstawiona koncepcja nowych ram ustawowych dla szkolnictwa wyższego. Wyraził nadzieję, że dzięki planowanym reformom, w przeciągu najbliższych dwóch lat uda się uporządkować sferę nauki i szkolnictwa wyższego i osiągnąć tu stabilność prawną.

Wystąpienia uczestników debaty:

Prof. J. Żmija zabierając głos zwrócił uwagę, że obecna sytuacja prawna spowodowała, że szkolnictwo wyższe stanęło przed problemem nadmiernego rozproszenia uczelni, w tym niepublicznych, i środowiska naukowego, a co za tym idzie również środków finansowych. Jak podkreślił należy przede wszystkim wspierać te uczelnie, które dbają o tradycje akademickie, pracują na rzecz postępu w nauce, czy też na rzecz gospodarki innowacyjnej. Mówca wyraził przekonanie, że uczelniom niepublicznym trudno jest osiągnąć poziom jaki reprezentują uczelnie z wieloletnimi tradycjami akademickimi.

Przewodniczący Rady poprosił o zabranie głosu przez Prezesa Piotra Voelkela, Założyciela lub Współzałożyciela uczelni pn. Collegium Da Vinci w Poznaniu oraz Uniwersytetu SWPS w Warszawie, o przedstawienie stanowiska uczelni niepublicznych regionu Wielkopolski na temat kierunków rozwoju i proponowanych zmian dotyczących niepublicznego szkolnictwa wyższego. P. Voelkel przede wszystkim podziękował Przewodniczącemu Rady za aktywność w pobudzaniu środowiska akademickiego do dyskusji na temat przyszłej ustawy o szkolnictwie wyższym. Zaznaczył, że wspólnym celem przedstawicieli Wielkopolskich Uczelni Niepublicznych było spojrzenie na ustawę jako na narzędzie, które pozwala realizować najważniejsze cele państwa i społeczeństwa, a nie tylko na dokument, który reguluje kwestie zapewnienia stabilizacji kadry, czy też określa ścieżki kariery akademickiej. Ustawa powinna służyć realizowaniu celów rozwojowych adresowanych do studenta oraz wspierać jego karierę jako absolwenta. Mając na uwadze obecną sytuację polityczną w Europie Wschodniej, ustawa mogłaby m.in. wspierać politykę imigracyjną państwa pozyskując przyszłych studentów z tego regionu lub z innych krajów świata, zaś uczelnie mogłyby uczestniczyć w tym procesie i być tu ważnym partnerem, zwłaszcza w okresie nizu demograficznego w Polsce. W zakresie wyrównywania szans studentów w dostępie do wiedzy, przedstawiciele poznańskich uczelni niepublicznych zaproponowali wprowadzenie systemu umożliwiającego przyszłym studentom dostęp do nowego modelu czesnego, które z chwilą ukończenia studiów stawałoby się podstawą do ulgi podatkowej. Dzięki czemu start młodych ludzi w przyszłe życie zawodowe byłby znacznie szybszy, a sytuacja na rynku pracy radykalnie by się poprawiła. Zdaniem P. Voelkela, uczelnie niepubliczne są szkołami efektywnymi i szybko dostosowującymi się do potrzeb regionu. Raz jeszcze podkreślił, że ustawa powinna sprostać nie tylko oczekiwaniom środowiska akademickiego, ale także oczekiwaniom wynikającym z polityki państwa i jego rozwoju.

Następnie głos zabrał prof. P. Lampe, który wrócił uwagę, że jednym z głównych problemów uczelni niepublicznych jest brak własnej kadry. Podobnie rzecz się ma z prowadzeniem przez

nie badań naukowych na wysokim poziomie, które są zbyt kosztowne, dlatego też idą one w kierunku „zawodowości”. Zdaniem prof. P. Lampe państwo powinno dążyć do stworzenia jak najlepszych warunków prawnych do współpracy nauki z biznesem.

Prof. L. Pawłowski podkreślił, że w Polsce ogromną wartością jest szkolnictwo wyższe publiczne, które wyrównuje szanse studentów. Ponadto zapewnienie obywatelom bezpłatnego wykształcenia powinno być dla Państwa wartością podstawową.

Min. A. Bobko przysłuchując się głosom w dyskusji przyznał, że obecny system prawny nisko zawiesił poprzeczkę jeśli chodzi o warunki tworzenia szkół niepublicznych. Wyraził przekonanie, że podniesienie wymagań, co do tworzenia nowych uczelni, zbliżający się niż demograficzny oraz inne okoliczności spowodują oczyszczenie tego systemu. Nawiązując do wypowiedzi prof. Tłokińskiego stwierdził, że dotychczasowe zapisy prawne spowodowały, że wszystkie uczelnie wzajemnie ze sobą konkurują na wszystkich kierunkach rozwojowych, co nie zapewnia wymaganej dywersyfikacji. Ambicje szkół zawodowych idą w kierunku parametryzowania się i pozyskiwania grantów, co prowadzi do pewnego chaosu. Dlatego też nowe regulacje prawne będą miały za zadanie skłaniać do wyraźnego różnicowania przestrzeni szkolnictwa wyższego na pewne poziomy i sektory. Zgodnie z koncepcją resortu nowe regulacje prawne powinny być otwarte i elastyczne. Możliwość awansowania dla szkół z poziomu zawodowego na poziom akademicki powinna być jedynie wyjątkiem od zasady. Podobna segmentacja powinna dotyczyć uczelni akademickich, na te które prowadzą badania o charakterze regionalnym, i te na których wysoki poziom badań będzie pozwalał konkurować na rynkach globalnych. Wymaga to jednak nowego uporządkowania zarówno systemu prawnego jak i systemu ich finansowania. Propozycję przedstawicieli środowiska poznańskich uczelni niepublicznych dotyczącą sposobu finansowania uznał za wartą zainteresowania się, jednakże w dotychczasowym systemie prawnym niemożliwą do zrealizowania. Przyjęcie takiego rozwiązania naruszyłoby zapisy konstytucyjne oraz wymagałoby zmiany systemu podatkowego.

W nawiązaniu do wypowiedzi min. A. Bobko Przewodniczący Rady prof. J. Woźnicki poinformował, że grudniowa debata poświęcona będzie problematyce uniwersytetów badawczych, z uwzględnieniem całej złożoności tego zagadnienia i ze wskazaniem polskich uwarunkowań takiego modelu uczelni oraz możliwych rozwiązań. Następnie zwrócił się do prof. A. Kraśniewskiego o zabranie głosu.

Jakość, prestiż i użyteczność społeczna, czy elitarność, zdaniem prof. Kraśniewskiego, nie wiążą się z pojęciem uniwersyteckości. Podobnie jak prowadzenie badań nie wiąże się z określoną kategorią uczelni. Przede wszystkim należy rozpatrywać to w kategoriach dobrych i złych uczelni, niezależnie od tego czy mają czy też nie mają one charakteru uniwersyteckiego.

M. Grelowski stwierdził, że wystąpienie prof. W. Tłokińskiego zarysowało trudne tematy do dyskusji. Zwrócił uwagę, że obiektem działania wszystkich uczelni i starań kadry akademickiej są lub powinni być przede wszystkim studenci. Nie ma różnicy pomiędzy absolwentami uczelni publicznych czy niepublicznych, służą oni krajowi w taki sam sposób i otrzymują takie samo wykształcenie. Z aprobatą przyjął propozycję poznańskiego środowiska uczelni niepublicznych dążącą do powiązania nakładów na edukację wyższą z systemem podatkowym, który stwarzałby równość w dostępie do wiedzy. Wypowiadając się w kwestii finansowania obu sektorów nawiązał do poprzedniej debaty na temat algorytmu podziału środków z budżetu państwa. Krytycznie odniósł się do działań zmierzających do podniesienia jakości kształcenia poprzez zmniejszenie liczby studentów, a nie poprzez racjonalizację kosztów, uznając takie rozwiązanie za niecelowe. Ponadto zwrócił uwagę, że nadmierne oczekiwania środowiska akademickiego od państwa w zakresie finansowania, przy jednoczesnej dbałości o autonomię uczelni jest trudne do pogodzenia. Zdaniem Prezesa M. Grelowskiego należy pamiętać, że działania uczelni niepublicznych obejmują dwa obszary. Z jednej strony jest to usługa dla obywatela jakim jest student (nauczanie), a z drugiej strony występuje ryzyko biznesowe, ale obie te rzeczy nie powinny być łączone, dlatego też najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby gdyby finansowany był student.

W dalszej części debaty głos zabrał prof. Z. Marciniak, który wyraźnie podkreślił, że fundamentalnym problemem jest brak polityki edukacyjnej państwa. Brak kadry i jakości kształcenia jest problemem zarówno szkolnictwa niepublicznego jak i publicznego, zaś jednolity system szkolnictwa wyższego nie przystaje do warunków i potrzeb zróżnicowanego poziomu intelektualnego społeczeństwa. Podnajmowanie kadry przez uczelnie niepubliczne stwarza problemy, jednakże nie należy automatycznie łączyć tego z brakiem jakości prowadzonego przez nie kształcenia.

Prof. J. Szambelańczyk zwrócił uwagę, że należy wypracować właściwe zasady i procedury konsolidacyjne, gdyż nie jest możliwe utrzymanie tak dużej liczby uczelni niepublicznych. Istnieje potrzeba poszukiwania oryginalnych rozwiązań dotyczących budowania aliansów strategicznych, w których uczelnie publiczne pełniłyby rolę wiodącą w zakresie badań i

kształcenia kadry, a uczelnie niepubliczne miałyby przede wszystkim zadania dydaktyczne. Odnosząc się do wypowiedzi P. Voelkela stwierdził, że przedstawiony pomysł rozwiązań stypendialnych mógłby buforować ryzyko społeczne.

Zdaniem prof. A. Eliasza obecny system utrzymuje nierówności społeczne, gdyż większość studentów uczelni państwowych pochodzi z rodzin lepiej sytuowanych materialnie. Podzielił on punkt widzenia przedmówców, którzy wyrazili konieczność zróżnicowania celów działania i misji uczelni publicznych i niepublicznych. Prestiż zawodowych uczelni niepublicznych nie powinien zależeć od ilości posiadanych uprawnień, ale od doskonałości w kształceniu do zawodu. Obecne regulacje prawne doprowadziły do tego, że liczne, zawodowe uczelnie niepubliczne dążą do podnoszenia swego statusu poprzez awans akademicki, co jest zdecydowanie niekorzystne dla systemu szkolnictwa wyższego.

Prof. J. Ostój nawiązując do wypowiedzi prof. W. Tłokińskiego, zwrócił uwagę na problem nierównego traktowania uczelni publicznych i niepublicznych. Z ostrożnością podszedł do propozycji ukierunkowania ich na profil praktyczny. Uczelnie te idąc w kierunku „zawodowości” będą musiały zwiększyć minimum kadrowe, a to pociągnie za sobą wzrost nakładów finansowych. Nie zgodził się, z poglądem, że uczelnie niepubliczne prowadzą badania na niskim poziomie lub nie prowadzą ich w ogóle. Osobiście wysoko ceni sobie wartości ogólnoakademickie, które kultywuje również w prowadzonej przez siebie uczelni. Podkreślił także, iż należy pamiętać, że uczelnie niepubliczne służą głównie lokalnemu społeczeństwu i mocno związane są z regionem, w którym działają. Zdaniem prof. J. Ostója w warunkach niżu demograficznego należy maksymalnie ograniczyć negatywną konkurencję, która doprowadza do negatywnej selekcji uczelni niepublicznych.

W toku dyskusji, kolejni uczestnicy debaty poszukiwali jak najlepszych rozwiązań problemów, które zostały przedstawione na wstępie.

Prof. Tłokiński z uwagą wysłuchał wszystkich głosów i podziękował za tak owocną dyskusję.

Przewodniczący Rady prof. J. Woźnicki złożył podziękowanie wszystkim zebranym za obecność i dyskusję oraz mówcom za wiele głosów, które być może staną się pomocne w procesie wypracowywania nowych zasad funkcjonowania uczelni niepublicznych, a prelegentowi podziękował za wystąpienie i udostępnione slajdy.

IV. Komunikaty

Treść komunikatów stanowi załącznik do protokołu.

V. Wybór członków Komisji Dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich przy RGNiSW na kadencję 2017-2020

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił zasady wyboru członków Komisji Dyscyplinarnej. W wyniku głosowania Rada dokonała wyboru przedstawicieli do Komisji Dyscyplinarnej przy RG. Dokumentacja z przebiegu wyborów stanowi załącznik do protokołu.

Zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz niektórych innych ustaw

Rada jednogłośnie podjęła decyzję o przeprowadzeniu głosowania nad uchwałą w trybie obiegowym.

VI. Zaopiniowanie projektu rozporządzenia MNiSW w sprawie połączenia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sandomierzu

Wiceprzewodnicząca Komisji Kształcenia RG, prof. M. Sekułowicz, przedstawiła propozycję uchwały, w której Rada zgłasza szereg uwag do projektu rozporządzenia. Rada jednogłośnie przyjęła propozycję treści uchwały. Uchwała nr 387/2016 stanowi załącznik do protokołu.

VII. Zaopiniowanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych

Wiceprzewodniczący Komisji Nauki prof. M. Szczerek przedstawił treść projektu uchwały, w którym Rada jednogłośnie odrzuciła przedłożony projekt ustawy. Uchwała Nr 388/2016 stanowi załącznik do protokołu.

VIII. Zaopiniowanie projektu szczegółowych kryteriów oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej wraz z projektami raportów samooceny dla kierunków studiów o profilach ogólnoakademickim lub praktycznym

Wiceprzewodnicząca Komisji Kształcenia prof. M. Sekułowicz przedstawiła projekt uchwały zawierający uwagi szczegółowe. Rada jednogłośnie przyjęła propozycję treści uchwały. Uchwała Nr 389/2016 stanowi załącznik do protokołu.

IX. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Przewodniczący Komisji Uprawnień Akademickich RG, prof. J. Żmija, przedstawił propozycje opinii dotyczących wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada jednomyślnie **pozytywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse Kolegium Analiz Ekonomicznych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie,
- doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu Wydziałowi Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. W. Korfa w Katowicach,
- doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie dyrygentura Wydziałowi Instrumentalno-Pedagogicznemu w Białymstoku Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie,
- doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie dyrygentura Instytutowi Muzyki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
- doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne Wydziałowi Intermediów Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie,
- doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne Instytutowi Sztuk Pięknych Wydziału Sztuki Akademii Jana Długosza w Częstochowie,
- doktora nauk chemicznych w dyscyplinie ochrona środowiska Wydziałowi Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
- doktora nauk technicznych w dyscyplinie biocybernetyka i inżynieria biomedyczna Wydziałowi Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrze,
- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo Wydziałowi Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej,
- doktora nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka Wydziałowi Matematyki i Informatyki Uniwersytetu w Białymstoku,
- doktora habilitowanego nauk o zdrowiu Wydziałowi Medycznemu Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Rada jednomyślnie **negatywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie finanse Kolegium Gospodarki Światowej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie,
- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika Wydziałowi Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej Politechniki Krakowskiej.

Uchwały nr 372/206, nr 373/2016, nr 374/2016, nr 375/2016, nr 376/2016, nr 377/2016, nr 378/2016, 379/2016, nr 380/2016, nr 381/2016, nr 382/2016, nr 383/2016, nr 384/2016, nr 385/2016 stanowią załączniki do protokołu.

X. Zaopiniowanie zasad przyznawania stypendiów naukowych

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił propozycje opinii dotyczących: zasad przyznawania stypendiów naukowych.

Rada jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała zasady przyznawania stypendiów naukowych:

- określonych w „Regulaminie Funduszu Stypendialnego Ad Polonos”.
- dla uczestników studiów doktoranckich Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, zaangażowanego w realizację badań naukowych w ramach finansowania dotacji dla Krajowych Naukowych Ośrodków Wiodących na lata 2012-2017.
- w projektach badawczych finansowanych ze środków NCN
- w ramach stypendiów doktorskich finansowanych ze środków NCN w konkursie Etiuda”

Stanowiska nr 72/2016, nr 73/2016, nr 74/2016, nr 75/2016 stanowią załączniki do protokołu.

XII. Sprawy różne i wolne wnioski.

XIII. Przyjęcie protokołu z XXV posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (13 października 2016 r.)

Rada przyjęła protokół jednogłośnie.

XIV. Zamknięcie posiedzenia.

Przewodniczący zamknął obrady i podziękował za udział i dyskusję.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Jerzy Woźnicki

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Komunikaty
3. Uchwały : nr 372 – 389
4. Stanowiska: nr 72-75
5. Protokół z przebiegu wyborów do Komisji Dyscyplinarnej przy RG
6. Nagranie przebiegu obrad na nośniku CD